

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EUK, sagsnr: 2014-18570
Den 11. december 2014

Supplerende samlenotat for rådsmøde (udenrigsanliggender) den 15. december 2014

6. Ukraine

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Der forventes en kort drøftelse af udviklingen i Ukraine og en orientering fra HR/VP Mogherini om det første associeringsråd mellem EU og Ukraine, der afholdes samme dag.

2. Baggrund

Ukraine har i november og første halvdel af december været præget af forstærkede kampe i det østlige Ukraine, foranlediget af pro-russiske separatisters offensiv mod nøgleområder under ukrainske sikkerhedsstyrkers kontrol. Den 2. november afholdt separatisterne desuden "lokalvalg" i områderne under deres kontrol uden inddragelse af ukrainske myndigheder. Ukraine, EU og USA har taget klar afstand fra valget, men Rusland har sendt anerkendende signaler. Aktuelt forhandler parterne om en ny våbenhvile, men imens fortsætter kampene.

På EU-udenrigsrådsmødet den 17. november var der i lyset af optrapningen og separatisternes uautoriserede "lokalvalg" den 2. november enighed om at udvide EUs sanktionsliste og stramme Krim-sanktionerne, som led i ikke-ankendelsespolitikken mod Ruslands ulovlige annektering af Krim. Sanktionslisten er siden udvidet med yderligere 18 personer og 5 entiteter til i alt 132 personer og 28 entiteter. Det er muligt, at forhandlingerne om udmøntning af beslutningen om en stramning af Krim-sanktionerne afsluttes op til EU-udenrigsrådsmødet den 15. december. I så fald ventes pakken af Krim-sanktioner formelt vedtaget på rådsmødet.

Den 2. december fik Ukraine sin mest pro-europæiske regering til dato. Regeringskoalitionen består af fem partier: Præsident Porosjenkos "Porosjenko Blok", premierminister Jatsenjuks Folkefronten, tidligere premierminister Timosjenkos Fædrelandspartiet, Det Radikale Parti og Selvhjælpspartiet. Regeringen har fremlagt en ambitiøs reformdagsorden, der bl.a. omfatter reformer til fremme af decentralisering, økonomisk vækst, anti-korruption, retssikkerhed og øget energisikkerhed. Reformen er stærkt tiltrængt. Ukraine er det mest energi-ineffektive land i Europa, landets BNP ventes ifølge IMF at skrumpes med 7,5 pct. eller mere i 2014, og korruption er udbredt på alle niveauer af staten. Oveni dette har konflikten forårsaget en markant humanitær krise, hvor over 1 mio. ukrainere er blevet internt fordrevne eller er flygtet til nabolande.

Den 3. december udbetalte EU-kommissionen EUR 500 mio. i makro-finansiell assistance til Ukraine. Det var tredje udbetalingstranche fra to pakker af en samlet værdi på EUR 1,6 mia., hvoraf EUR 1,3 mia. er udbetalt. De løbende udbetalinger er betinget af ukrainske fremskridt i gennemførelse af strukturelle reformer inden for bl.a. skat, statsfinansiell administration og anti-korruption. Danmark støtter Ukraine via det danske Naboskabsprogram, der bl.a. fokuserer på energireformer, økonomisk vækst, decentralisering og anti-korruption.

Den 15. december afholdes det første møde i EU-Ukraine Associeringsrådet, der danner rammen om den faste dialog om implementeringen af associerings- og frihandelsaftalen. Her vil der fra EUs side især blive lagt vægt på vigtigheden af, at Ukraine gennemfører omfattende reformer. På bl.a. dansk foranledning vil EU i den sammenhæng også fremhæve energiområdet.

3. Formål og indhold

Der ventes en kort drøftelse af udviklingen i Ukraine og en orientering fra HR/VP Mogherini om det første Ukraine-EU associeringsråd samme dag.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen af Ukraine forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Forhandlingssituationen

Der er blandt EU-landene bred enighed om at bakke op om implementeringen af Minsk-aftalen i bestræbelserne på at finde en politisk løsning. Herudover er der enighed om at fastholde presset på Rusland for at medvirke til at nedtrappe den anspændte situation i det sydøstlige Ukraine og efterleve Minsk-aftalen, samt at fastholde ikke-ankendelsespolitikken overfor Ruslands ulovlige forsøg på annektering af Krim. På udenrigsrådet forventes der desuden bred enighed om, at EU skal stå klar til at ændre, suspendere eller ophæve sanktionerne helt eller delvist, hvis situationen tilsiger det.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side følges udviklingen i Ukraine tæt. I samarbejde med vores EU-partnere og det øvrige internationale samfund vil vi fra dansk side fortsat lægge vægt på aktivt at sikre en politisk løsning på krisen. Der bakkes op om implementeringen af Minsk-aftalen. Der lægges

vægt på, at EU står sammen om at sikre den rette balance mellem politisk dialog og pres overfor Rusland. Fra dansk side bakkes fuldt op om de målrettede økonomiske sanktioner mod Rusland. Det anses som afgørende, at enigheden i EU om sanktionerne mod Rusland bevares.

Fra dansk side finder man den forværrede humanitære situation i det østligste Ukraine bekymrende. Der bakkes op om en humanitær indsats, herunder et evt. russiske bidrag, såfremt en sådan indsats finder sted med ukrainsk accept, gennemføres af internationale humanitære organisationer og sker i overensstemmelse med internationale konventioner og praksis for nødhjælpsarbejde.

Fra dansk side finder man det vigtigt at bakke op om den nyvalgte ukrainske regerings reformdagsorden om implementeringen af associerings- og frihandelsaftalen mellem EU og Ukraine. Fremadrettet er det desuden vigtigt at sikre stabilitet og Ukraines nationale enhed gennem en inklusiv politisk proces, reformer og decentralisering. Det vil være et vigtigt signal til de mange russisktalende ukrainere i det østlige og sydlige Ukraine. EU skal i samarbejde med internationale partnere også bidrage til at stabilisere Ukraines økonomi. Regeringen støtter også fortsat den aktive ikke-anerkendelsespolitik overfor Ruslands ulovlige annektering af Krim.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen er senest forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 14. november 2014.